

In memoriam dr Valentin Sander

24.12.1950 – 29.06.2022

„Teatan kahetsusega, et oma surma tõttu ei saa ma seda juttu ise kirjutada.“ Just selliste krutskitega oli Valentin Sandril tavaks oma ettekandeid vürtsitada.

Selle aasta 29. juunil suri pärast rasket haigust Tallinna Lastehaigla teenekas lasteneuroloog Valentin Sander.

Valentin Sander sündis 24. detsembril 1950. aastal. Peale tolaaegse Tallinna 20. Keskkooli lõpetamist järgnesid 1969. aastal õpingud Tartu Ülikooli arstiteaduskonnas ja neuroloogiaordinatuur. 1977. aastal asus Valentin tööle neuroloogina Tallinna Vabariiklikusse haiglasse ja 1979. aastal tööle vast avatud Tallinna Kliinilisse Lastehaiglasse.

Lastehaiglas oli võimalus alustada lasteneuroloogia eriala juurutamist, komplekteerida neuroloogia osakond, kus tehti ka taastusravi. Valentin Sander juhtis enda loodud valdkonda kuni 2017. aasta sügiseni, jätkates seejärel töötamist osakonna vanemarstina. Olles alusepanija sisuliselt uuele erialale Tallinnas ning juhtinud loodud struktuuri enam kui 40 ja aastat, jättis ta lahkudes maha väga tugeva jälje. Muidugi kaasnes teeneka kolleegi lahkumisega ka tühjusetunne.

Dr Sandri lemmikvaldkond oli epilepsia. Ta oli paljude uute ravi meetodite kasutuselevõtja, olgu siinkohal neist nimetatud vaid botuliintoksiini pumbaravi rakendamise spastilisusega haigetel ja uitnärvide stimulaatorravi epilepsiahaigetel. Dr Sander oli eestvedaja ka mitmete kirurgiliste sekkumiste juurutamisel lastel, nende hulgas epilepsia kirurgiline ravi ja risotoomia spastilisusega patsientidel. Ta kaasas seejuures neurokirurge nii välisriikidest kui ka Eestist.

Teda paelusid harva esinevad haigusjuhtumid. Dr Sander nautis seejuures, et sai kasutada diagnoosimisel võimalikult palju kliinilist uurimist ja alles seejärel väga sihipäraselt võtta appi teised diagnostilised meetodid. Diagnostilistesse aruteludesse kaasas ta nii kolleege kui ka õpilasi.

Aastate jooksul oli ta eeskuju ja õpetaja paljudele noortele neuroloogidele, lastearstidele, perearstidele ja psühhiaatritele. Valentin Sandri õppetunnid olid alati illustreeritud juhtumitega oma neuroloogiliste kogemuste põhjal varaaidast. Tuntud hea sõnaseadmise poolest, esines ta sagedasti erialaste ettekannetega kõikjal üle Eesti. Samuti avaldas ta rohkesti artikleid autori ja kaasautorina nii Eesti kui ka rahvusvahelistes ajakirjades (Pubmedis 22 juhul).

Valentin Sander oli Eesti Neuroloogide ja Neurokirurgide Seltsi liige, Lastearstide Seltsi liige ja juhatuse liige, Lasteneuroloogide

Seltsi asutajaliige, Epilepsiaavastase Liiga juhatuse liige. 2011. aastal nimetati Valentin Sander Tallinna Lastehaigla parimaks arstiks, 2019. aastal anti talle Tallinna Lastehaigla teenetemärk ja 2022. aastal nimetati ta elutööpreemia laureaadiks. 2022. aastal nimetas Eesti Lastearstide Selts Valentin Sandri oma auliikmeks.

Valentin Sandrist jäid maha abikaasa, lapsed ja lapselapsed, kelle heaolu oli tema jaoks alati kõige tähtsam. Pikkade aastate jooksul oli tema jaoks kõige olulisem koht suvekodu Hiiumaal, kus sai nautida üksindust, aga ka võõrustada lähedasi ja sõpru.

Lõpetada võiks talle olulise looga. Mees kõndis mere ääres ja nägi rannal poissi, kes tõstis midagi rannaliivalt ja viskas merre. Lähemale jõudes nägi mees, et poiss viskab merre meritähti. Kogu rand oli meritähti täis, neid näis seal olevat miljoneid.

„Miks sa meritähti vette viskad?“ küsis mees.

„Sellepärast, et kui nad siia rannale jäävad, siis nad hukuvad,“ vastas poiss oma tegevust katkestamata.

„Aga see on ju mõttetu!“ hüüdis mees.

„Vaata ometi ringi! Siin on tuhandeid meritähti, kogu rand on neid täis. Sinu tegevus ei muuda midagi!“

Poiss võttis liivalt järgmise meritähe, viskas selle merre ja vastas: „Minu tegevus muudab väga palju ... selle ühe meritähe jaoks.“

Langetame pea unustamatu kolleegi mälestuseks.

Kolleegid Tallinna Lastehaiglast